

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2017/246

z dnia 7 lutego 2017 r.

przedstawiająca zalecenie w sprawie przedłużenia tymczasowych kontroli na granicach wewnętrznych w wyjątkowych okolicznościach zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu strefy Schengen

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 29,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 maja 2016 r. Rada przyjęła na wniosek Komisji – zgodnie z art. 29 kodeksu granicznego Schengen – decyzję wykonawczą przedstawiającą zalecenie w sprawie tymczasowych kontroli na granicach wewnętrznych w wyjątkowych okolicznościach zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu strefy Schengen ⁽²⁾.
- (2) Rada zaleciła pięciu państwom należącym do strefy Schengen (Austrii, Niemcom, Danii, Szwecji i Norwegii) utrzymanie proporcjonalnych tymczasowych kontroli granicznych na ograniczonej liczbie odcinków granic wewnętrznych przez okres sześciu miesięcy, aby zaradzić poważnemu zagrożeniu dla porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego w tych państwach spowodowanemu skumulowaniem niedociągnięć w kontroli na granicach zewnętrznych w Grecji oraz wtórnych przepływów nielegalnych migrantów przybywających do Unii przez Grecję, których zamiarem może być przedostanie się do innych państw strefy Schengen. Okres ten został przedłużony przez Radę na wniosek Komisji o kolejne trzy miesiące w dniu 11 listopada 2016 r.
- (3) Zgodnie z art. 25 i 29 kodeksu granicznego Schengen początkowy okres zalecony przez Radę może zostać przedłużony, jeśli wyjątkowe okoliczności nadal się utrzymują.
- (4) W zaleceniu z dnia 11 listopada 2016 r. wprowadzono wymóg przedstawiania Komisji przez przedmiotowe państwa strefy Schengen miesięcznych sprawozdań na temat wyników przeprowadzonych kontroli i, w stosownych przypadkach, na temat oceny konieczności kontynuowania takich kontroli. Komisja otrzymała sprawozdania od wszystkich przedmiotowych państw strefy Schengen. Informacje zawarte w tych sprawozdaniach wskazują na to, że kontrole spełniały warunki określone w zaleceniu. Potwierdzają również stopniową stabilizację sytuacji w tych państwach – maleje zarówno liczba osób, którym odmówiono wjazdu, jak i liczba otrzymanych wniosków o azyl.
- (5) Mimo tego postępu warunki określone w planie działania „Przywrócenie strefy Schengen” z myślą o zniesieniu wszystkich kontroli na granicach wewnętrznych i o powrocie do normalnego funkcjonowania strefy Schengen wciąż jednak nie zostały całkowicie spełnione. Co więcej, pomimo stałych postępów i znacznej poprawy w obszarze zarządzania granicami zewnętrznymi osiągniętych przez Grecję w 2016 r. w Grecji nadal przebywa znaczna liczba nielegalnych migrantów. Na podstawie tendencji zaobserwowanych w przeszłości można stwierdzić, że państwa członkowskie najbardziej dotknięte problemem wtórnych przepływów nielegalnych migrantów przybywających z Grecji pozostają narażone na ryzyko związane z ich nielegalnym przemieszczaniem się.

⁽¹⁾ Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 151 z 8.6.2016, s. 8.

- (6) W swoim komunikacie „Przywrócenie strefy Schengen – plan działania” Komisja wskazała różne polityki, które należy wdrożyć w celu przywrócenia pełnego funkcjonowania strefy Schengen. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej szybko staje się operacyjna, dzięki czemu od lutego 2017 r. będzie mogła służyć Grecji wsparciem na północnogreckiej granicy zewnętrznej.
- (7) Innym elementem wskazanym w planie działania na rzecz przywrócenia strefy Schengen jest realizacja postanowień oświadczenia UE–Turcja. Czwarte sprawozdanie z postępów ⁽¹⁾ potwierdza tendencję stabilnego osiągania wyników mimo występowania wielu wyzwań. Realizacja postanowień musi być jednak stale monitorowana. To samo dotyczy współpracy uzgodnionej w oświadczeniu przyjętym na szczycie przywódców państw, przez które biegnie szlak zachodniobałkański.
- (8) Nadal utrzymują się zatem wyjątkowe okoliczności stanowiące poważne zagrożenie dla porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego, zagrażające ogólnemu funkcjonowaniu strefy Schengen.
- (9) W świetle powyższych faktów wydaje się zatem uzasadnione, by umożliwić, jako ostateczność, dalsze przedłużenie tymczasowych kontroli granicznych na przedmiotowych granicach wewnętrznych przez państwa strefy Schengen przeprowadzające obecnie takie kontrole, a mianowicie Austrię, Niemcy, Danię, Szwecję i państwo stowarzyszone Norwegię, zgodnie z art. 29 kodeksu granicznego Schengen.
- (10) Zgodnie ze wskaźnikami faktycznymi dostępnymi na obecnym etapie przedłużenie to nie powinno przekraczać trzech miesięcy od daty przyjęcia niniejszej decyzji wykonawczej.
- (11) Państwa członkowskie, które zdecydują się na dalsze prowadzenie kontroli na granicach wewnętrznych na podstawie niniejszej decyzji wykonawczej, powinny zawiadomić o tym inne państwa członkowskie, Parlament Europejski i Komisję.
- (12) Przed opowiedzeniem się za takimi kontrolami przedmiotowe państwa członkowskie powinny zbadać, czy do skutecznego zaradzenia stwierdzonym zagrożeniom nie mogłyby zostać wykorzystane inne środki, alternatywne do kontroli granicznych, na przykład wykonywanie uprawnień policyjnych w sposób zgodny z art. 23 kodeksu granicznego Schengen, i decyzję o przywróceniu kontroli granicznych na przedmiotowych granicach wewnętrznych podjąć jedynie jako ostateczność, w sytuacji gdy takie mniej restrykcyjne dla ruchu transgranicznego środki nie będą wystarczające, by zaradzić takim zagrożeniom. Przedmiotowe państwa członkowskie w swoich powiadomieniach powinny poinformować o wyniku tej analizy i powodach opowiedzenia się za wariantem kontroli granicznych.
- (13) Kontrole na mocy niniejszej decyzji wykonawczej powinny być w dalszym ciągu stosowane jedynie w zakresie, w jakim jest to konieczne; ich natężenie powinno być ograniczone do niezbędnego minimum i dostosowane do okoliczności. W związku z tym można uznać, że jakiegokolwiek dalsze zmniejszenie przepływu powinno prowadzić do zawieszenia kontroli na poszczególnych odcinkach granicy. Prowadzone powinny być jedynie kontrole ukierunkowane, oparte na stale aktualizowanej analizie ryzyka i stale aktualizowanych danych wywiadowczych, co ma służyć optymalizacji korzyści z kontroli i ograniczeniu ich negatywnych skutków dla swobodnego przepływu. Państwa Schengen, których dotyczą te kontrole na odpowiednich odcinkach granicy, powinny mieć możliwość regularnego wyrażania swoich poglądów na temat konieczności ich utrzymania; państwo strefy Schengen, które podjęło decyzję o przywróceniu takich kontroli, powinno wziąć te opinie pod uwagę przy rozpatrywaniu i weryfikacji konieczności prowadzenia takich kontroli, w celu stopniowego ograniczania ich zakresu.
- (14) Pod koniec każdego miesiąca wykonywania niniejszej decyzji wykonawczej należy niezwłocznie przelać Komisji i Radzie pełne sprawozdanie z wyników przeprowadzonych kontroli, wraz z oceną, czy w stosownych przypadkach istnieje konieczność ich utrzymania. W sprawozdaniu należy podać łączną liczbę osób poddanych kontroli, łączną liczbę decyzji o odmowie wjazdu wydanych w następstwie kontroli, łączną liczbę decyzji nakazujących powrót wydanych w następstwie kontroli i łączną liczbę wniosków o udzielenie azylu otrzymanych na granicach wewnętrznych, na których odbywają się kontrole.
- (15) Rada przyjmuje do wiadomości zapowiedź Komisji, że będzie ona kontynuowała współpracę z przedmiotowymi państwami Schengen, aby stopniowo znosić tymczasowe kontrole na granicach wewnętrznych w celu powrotu do normalnego funkcjonowania strefy Schengen tak szybko, jak to możliwe.
- (16) Rada odnotowuje również zapowiedź Komisji, że będzie ona dokładnie monitorować stosowanie niniejszej decyzji wykonawczej,

⁽¹⁾ Czwarte sprawozdanie z postępów w zakresie realizacji postanowień oświadczenia UE–Turcja (COM(2016) 792).

NINIEJSZYM ZALECA, BY:

1. Austria, Niemcy, Dania, Szwecja i Norwegia przedłużyły proporcjonalne tymczasowe kontrole graniczne o maksymalnie trzy miesiące, począwszy od dnia 11 lutego 2017 r. na następujących granicach wewnętrznych:
 - w przypadku Austrii – na granicy lądowej austriacko-węgierskiej i granicy lądowej austriacko-słoweńskiej,
 - w przypadku Niemiec – na granicy lądowej niemiecko-austriackiej,
 - w przypadku Danii – w duńskich portach mających połączenia promowe z Niemcami i na granicy lądowej duńsko-niemieckiej,
 - w przypadku Szwecji – w szwedzkich portach w regionie policyjnym południowym i zachodnim oraz na moście nad cieśniną Sund,
 - w przypadku Norwegii – w norweskich portach mających połączenia promowe z Danią, Niemcami i Szwecją.
2. Przed podjęciem decyzji o dalszym przedłużeniu takich kontroli w oparciu o niniejsze zalecenie dane państwo członkowskie powinno wymienić poglądy z odnośnym państwem członkowskim lub odnośnymi państwami członkowskimi w celu zapewnienia, by kontrole na granicach wewnętrznych były prowadzone wyłącznie wtedy, gdy jest to konieczne i proporcjonalne. Ponadto przedmiotowe państwa członkowskie powinny zapewnić, by kontrole na granicach wewnętrznych przeprowadzono jedynie jako ostateczność, gdy inne alternatywne środki nie mogą przynieść tych samych skutków, oraz wyłącznie na tych odcinkach granic wewnętrznych, na których uznaje się to za konieczne i proporcjonalne, zgodnie z kodeksem granicznym Schengen. Przedmiotowe państwa członkowskie powinny o swojej decyzji zawiadomić inne państwa członkowskie, Parlament Europejski i Komisję.
3. Kontrola graniczna powinna być w dalszym ciągu ukierunkowana, oparta na stale aktualizowanej analizie ryzyka i stale aktualizowanych danych wywiadowczych oraz powinna mieć zakres, częstotliwość, lokalizację i czas ograniczone do tego, co jest ściśle niezbędne do zapewnienia odpowiedzi na poważne zagrożenie i do celów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego. Państwo członkowskie, które prowadzi kontrole na granicach wewnętrznych zgodnie z niniejszą decyzją wykonawczą, dokonuje cotygodniowego przeglądu konieczności, częstotliwości, lokalizacji i czasu kontroli, dostosowuje natężenie kontroli do poziomu danego zagrożenia, w stosownych przypadkach stopniowo je znosi, a także niezwłocznie przekazuje Komisji i Radzie sprawozdanie miesięczne.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 lutego 2017 r.

W imieniu Rady
L. GRECH
Przewodniczący